

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.BMK.0.11.390/600-39

KONU : Yazılı Soru Önergesi

01.08.02* 18610

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İLGİ:** a) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 02.07.2002 tarihli ve B.02.0.KKG.012/106-767-50/3707 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın 26.07.2002 tarih ve 48555 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın M.Zeki ÇELİK'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Başbakanımızın da kendileri adına benim cevaplandırmamı istediği 7/7849 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin Hazine Müsteşarlığından aldığımız bilgilere istinaden, hazırladığımız cevap aşağıda sunulmuştur.

Bilindiği üzere, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 93 üncü maddesi "Zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartları, teminat tutarları ile tarife ve talimatları Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlıkça tespit edilir ve Resmi Gazetede yayımlanır. Tarife ve talimatların tespitinde; araç türleri, coğrafi bölge, sigorta süresi içinde herhangi bir hasar neden olmayan işletenlerin primlerinin indirilmesi yoluyla ödüllendirilmesi, hasar ödemesine neden olan işleten primlerinin yükseltilmesi yoluyla cezalandırılması ve gerekli görülen diğer hususlar dikkate alınır." hükmünü amirdir. Ayrıca 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanununun 26 ncı maddesinin dördüncü fıkrası da "Bu Kanuna ve diğer kanunlara göre yapılması zorunlu kılınan sigorta primleri ile bunların tarife ve talimatları Bakanlıkça tespit olunur ve Resmi Gazete'de yayımlanır." hükmünü amirdir. Bu çerçevede, Zorunlu Karayolları Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimatı her yıl Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlıkça tespit edilmekte ve Resmi Gazete'de yayımlanmaktadır.

Zorunlu Karayolları Mali Sorumluluk Sigortası primleri, trafik mevzuatına göre Tarife ve Talimatta belirlenmiş araç türlerine göre ayrı ayrı hesaplanmaktadır. Bu araç türleri şunlardır:

- Otomobil
- Taksi
- Kamyonet
- Minibüs (8-14 yolcu)
- İş Makinesi
- Kamyon
- Otobüs (15-25 yolcu)
- Otobüs (26 ve üstü yolcu)
- Traktör
- Römork
- Motosiklet ve Yük Motosikleti
- Diğer araçlar

Tarife ve Talimatta yer alan araç türlerine göre sigorta primleri ve bunlardan yapılabilecek indirimler, kaza istatistiklerine, fiyat istatistiklerine, önceki yıllarda gerçekleşen hasar/prim oranlarına, aktüeryal değerlendirmelere vb. objektif kriterlere göre belirlenmektedir.

İstatistiksel olarak riski yüksek olan işlerin primlerinin de yüksek olması sigortacılığın temel prensiplerinden birisidir. Ticari taksiler için tespit edilen primlerin özel otomobillere göre yüksek olmasının nedeni, bu araçların trafikte daha çok bulunmaları ve hasar frekansının daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Diğer bir deyişle bu araçların kaza yapma riski özel otomobillere göre daha yüksektir. Mevcut istatistiki veriler de bu durumu desteklemektedir.

Diğer taraftan, Kasko Sigortası primleri ile Zorunlu Karayolları Mali Sorumluluk Sigortası teminat limitinin üzerindeki kısım için yapılan ihtiyari sorumluluk sigortası primleri, sigorta şirketleri tarafından, kendi istatistik verileri ve sigortacılık uygulamaları ışığında serbestçe belirlenmektedir.

Yukarıda da ifade edildiği üzere; Zorunlu Karayolları Mali Sorumluluk Sigortasında, araç türlerine göre sigorta primleri, tamamen objektif kriterlere göre belirlenmekte ve her yıl bu primler güncel verilere göre yeniden tespit edilmektedir. Halen sigortacılık tekniklerine ve prensiplerine uygun olarak yürütülen bu uygulama adil bir uygulamadır ve riski çok olanın daha yüksek prim ödemesini öngörmektedir. Aksi takdirde, ticari taksi primlerinin diğer araç türleri tarafından sübvansede edilmesi gerekecektir. Diğer araç türlerinin aleyhine böyle bir uygulama ise, sigorta tekniğine ve esaslarına aykırı olmanın yanı sıra adil olmayan bir uygulama olacaktır. Diğer taraftan, başka ülke uygulamalarına bakıldığında, riski fazla olan araçların diğer araçlara oranla daha yüksek prim ödedikleri görülmektedir.

Bu itibarla, bahse konu uygulama herhangi bir kesmi sıkıntıya sokmak gibi bir amaçla değil tamamen sigortacılık prensipleri gereğince yapılmaktadır. Kaza istatistiklerinde, hasar/prim oranlarında ve genel anlamda riskte bir değişme olmadığı takdirde, ticari taksiler için daha düşük prim tespiti mümkün bulunmamaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Sümer ORAL
Maliye Bakanı